

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krona, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron; za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 80.— za $\frac{1}{2}$ strani K 40.— za $\frac{1}{4}$ strani K 20.— za $\frac{1}{8}$ strani K 10.— za $\frac{1}{16}$ strani K 5.— za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50 za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 8.

V Ptuj v nedeljo dne 21. februarja 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Bitka pri Mazurskih jezerih. — Rusi so izgubili čez 50.000 vjetih, 40 topov, 60 strojnih pušk. — Bitka pri Dukla-prelazu: Ruske izgube petdeset tisoč mož. — Kolomea v naših rokah. — Naši veliki uspehi v Bukovini. — Japonska mobilizira proti Kitajski.

Ruska X. armada uničena.

Mnogo več kot 50.000 vjetnikov, čez 40 topov in 60 strojnih pušk zaplenjenih.

Berlin, 17. februarja. (Uradno). V devetdnevni zimski bitki pri Mazurskih jezerih bila je X. ruska armada čez mejo potisnjena in skoraj popolnoma obkoljena uničujoče pobita.

Krvave izgube sovražnikove so velikanske. Število vjetnikov znaša gotovo čez 50.000. Vzeli smo jim več kot 40 topov in 60 strojnih pušk ter nepregledni vojni material.

Poročilo najvišjega armadnega vodstva.

K.-B. Berlin, 16. februarja. Wolffov biro poroča: Glavni stan, 16. februarja 1915, zvečer:

V devetdnevni bitki pri Mazurskih jezerih bila je X. ruska armada, obstoječa iz najmanj enajst infanterijskih in več kavalerijskih divizij ne samo iz svojih močno utrjenih pozicij vržena in iz vzhodnih pokrajin Mazurskih jezer pregnana čez mejo, ter konečno skoraj popolnič obkoljena in pobita.

Samo ostanki so se zamogli v gozde vzhodno od Suwalki in Augustow rešiti, kjer so jim naši za petami. Število vjetnikov še ni dočista določeno, znaša pa gotovo čez 50.000. Več kot 40 topov in 60 strojnih pušk ter nepregledno množino vojnega materiala smo zaplenili.

Njegovo Veličanstvo, cesar (nemški) je v sredini bojnih vrst boju prisostvoval. Zmago smo dosegli z deli starih vzhodnih krdel in z mladimi za to nalogo dopeljanimi oddelki, ki so se s starimi tovariši enako hlabro borili. Vsa krdela so se kljub najzopernejšemu vremenu in kljub najslabšim cestam podnevu in ponoči čez vse hvalevredno bojevala.

Generalfeldmaršal pl. Hindenburg vodil je

operacije, katere sta generaloberst pl. Eichhorn in general infanterije pl. Below najsijajneše izvršila, po svoji stari navadi: mojstersko.

Kolomea vzeta.

K.-B. Dunaj, 17. februarja 1915. Uradno se poroča:

Včeraj pozno popoldne zavzeli smo Kolomeo po dvadnevem boju.

V bojih južno mesta Kluzcov-Welki in Myszyn, ki so trajali od 15. februarja sem, prizadevali so si Rusi z velikimi napori mesto obdržati. Pritegnili so si mnogo novih krdel. S svojimi silovitimi protinapadi na naša prodirajoča krdela obestransko ceste bili so s pomočjo izborne artilerije večkrat uspešno odbiti in Rusi so imeli velike izgube.

Ob 6. uri popoldne posrečilo se nam je s splošnim napadom nasprotnika, da se nam ustavi in tako smo ga tudi iz zadnje pozicije pred mestom vrgli ter z bežečimi istočasno do mesta prišli.

Razdjanje mosta čez Pruth smo zabranili, Ruse iz mesta spodili in isto zasedli. Vjeli smo 2000 mož, zaplenili 2 topova in več strojnih pušk.

V Karpatih se noter do Wyszokowa boji z veliko trdovratnostjo še nadaljujejo. Vjeli smo nadaljnih 4040 Rusov.

Na rusko-poljski fronti in v zapadni Galiiji vršili so se samo artilerijski boji.

Nomestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

29.000 ruskih vjetnikov v Karpatih.

Položaj v Karpatih je, kakor se glasi avstrijsko vojno poročilo, v zahodni in srednji fronti večinoma neizpremenjen. Močni ruski napadi v bližini Dukla-prelaza so redkeji postali.

V vzhodnem odseku smo napredovali.

Istočasno s vpešnim napredovanjem v Bukovini prekorčila so naša krdela prelaz Jablonica, ko so odbila sovražnika pri Körösmező; tudi na stranskih prehodih so ga vrgla nazaj.

Medtem ko so v Bukovini prodirajoče kolone v mnogih praskah prišle do Seretha, pribojevale so si one, ki so prodirale v zgornje Pruthovo porečje proti Nadworni, prosto pot iz gorskih sotesk in dolin ter despele do Miznitz, Kutu, Kosow, Delatyn in Pasieczne, kjer so se Rusi na večih točkah ustavili.

V zadnjih dneh se je zvišalo število ruskih vjetnikov iz karpatskih bojev na 29.000; vsak dan so jih mnogo ugrabili.

Bitka pri Dukla-prelazu.

Vojni poročevalec časnika „N. F. P.“ poslal je svojemu listu sledeče obvestilo:

Boji na prelazu Dukla bili so velikanskega pomena; sliši se, da so imeli Rusi ondi nezaslišane izgube. Jako srčno in uspešno borili so se tamkaj tudi oddelki štajerskih polkov.

Od ruske 48. sibirsk. divizije, ki je na Kastelik-vrhu naše napadla, vrnilo se je — kakor dognano — k večjemu kakih 600 mož, 189. infanterijski polk sovražnikov pa je bil skoraj popolnoma uničen; ostalo je namreč komaj 20 mož. Posebno odbikoval se je v tej bitki baje graški deželnoobrambovski polk, ki se je bojeval s trikrat številnejšim sovražnikom.

Še več dni po bitki ležalo je čez tisoč ruskih mrlčev po bojišču, ne daleč od naše fronte. Gotovo so izgubili Rusi v tej bitki, ki se je vršila v malem in tesnem okolišu, 50.000 mož, vstevši vjete v dneh od 1. februarja sem.

Iz Karpat in Bukovine.

„Az Est“ piše: Prihod naših krdel v Radantz vršil se je s tolikšno in nepričakovano hitrostjo, da ondi nastanjen ruski generalni štab ni utegnil pravočasno zbežati in je bil primoran se s vsem svojim birojem našim se vjeti dati.

Ondotni vrhovni ruski poveljnik (general) se je usmrtil.

Vojni poročevalec lista „A nap“ brzojavil je s Klausenburga, da so dobili ondi bivajoči železniški uradniki iz Bukovine od kolodvorskega načelnika v Dornawatri poziv, se imajo nemudoma vrniti ter službo nastopiti. Železniški promet med Dornawatro in Warno je zopet odprt, nadaljni v Kimpolung pa pride tle dni na vrsto.

Nadalje piše nek poročevalec iz Munkacs: Naša krdela so v zvezi z nemškimi sovražniki iz Latorcza-doline docela pregnala. Avstrijsko-ogrske in nemške infanterijske čete so z izvrstno pripomočjo naše artilerije Ruse iz neugodnega ozemlja komitata Bereg v razmeroma kratkem času izgnale. Iz posameznih krajev bežali so Rusi v divjem begu in pustili topove in strojne puške, da le sami sebe rešijo. Vlaki, ki dohajajo z Volocza, prvažajo množično ruske vjetnike. Rusi baje v severnem delu komitata Bereg, kjer večinoma Rusini ali Ruteni bivajo, niso tako zversko pustošili kakor po drugo. Pri svojem odhodu zapustili so povsodi mnogo nesnage. Židove so tirali seboj.

Kaj je rekel general plem. Borojevič o bojih v Karpatih?

General Borojevič je sprejel v svojem glavnem stanu pred kratkim več vojnih poročevalcev, med temi tudi Leonharda Adelta od časopisa „Berliner Tagblatt.“ Pozdravil jih je s sledečimi besedami: „Kakor sem slišal, so gospodje mnogo videli. Prišli ste med prednje vrste (švarmlinje) in je bilo Vam omogočeno se prepričati, da se našim krdelom dobro godi.“ Nato opazi Adelt: „Kolikor nam pristojna sodba o tem, moram reči, da je strateški položaj za zvezne armade v Karpatih prav ugoden.“

General Borojevič odgovori: „Gotovo, da v naše veselje dobro. Sicer je res še zmiraj tisto večno semintje-porivanje. Komaj da na enem kraju vržem Ruse nazaj, že se zberejo na drugem ter skušajo s pomožnimi močmi prodreti. A vsa ta akcija je le podrejenega pomena. Nikdo ne trpi rad izgube na prostoru, in da bi si pridobili dovolj prostora v Galiciji, uprizorujejo Rusi vpade na Ogrsko. Pa zdaj smo jih v celi karpatski fronti čez ogrsko mejo nazaj zapodili, z edino izjemo Dukla-prelaza. Pa tudi tukaj je tisto porivanje in morebiti se odloči že to uro, ali se zamore sovražnik v tem zadnjem kotu ogrske zemlje nam vspešno ustavljati.“ (Da poslednje besede generala Borojeviča niso bile besede laži-proroka, je nam že znano. Op. ured.) Adelt ga vpraša: „Najdalje so menda krdela Vaše ekscelence čez Uzsoč-prelaz prodrla?“

General Borojevič: „Tam stojimo zdaj že precej kilometrov onstran meje. Pa v teh neudobnih gorskih soteskah gre premikanje le počasi naprej že zaradi preskrbljevanja z živim in po teh potih se raztrga tudi dosti obnava,

General in usmiljeni brat.

Resnična dogodba.

Janez Friedrich baron Schroeder, kateri je v začetku preteklega stoletja v Olomucu kot c. in kr. feldmaršallajtenant umrl ter pri svojih tovariših kakor tudi podloženih splošno častje in zaupnost užival, bil je rodod Berlinec. Njegov oče bil je uslužbenec pruskega kralja in kot nižji uradnik ni posedoval posebnega premoženja; kar je namreč zaslužil, uporabljal bil je primoran za prehranitev svoje obitelji, ki ni bila maloštevilna. Zapustil je toraj vdovo z mnogimi otroci v žalostnem položaju, brez premoženja.

Naš Schröder in eden njegovih mlajših bratov morala sta vsled teh razmer na nižjih in pozneje na visokih šolah obilo pomanjkanja pretrpeti in tudi marsikatero bridko slišati, koja je njima zavolj njuno siromaščino od prevzetnih tovarišev kakor tudi drugih ljudi na uho prišla.

Vkljub temu ostala sta dva brata v svojih študijah vztrajna. Starejši se je posvetil pravoznanstvu, čeravno mu je bila matematika

da moštvo ne more brzo naprej. Naš najhujši sovražnik sedaj ni Rus, temuč vreme. Naši ubogi vojaki so v teh mrzlih dneh mnogo trpeli na ozebljinah, in te so hujše kot rane. Rane zacelijo, a človek brez udov ostane svoje žive dni revež. Pa mrzla tudi ne škoduje vsem ljudem enako, ravna se to po telesni nravi. Videli sem starejše ljudi, kojim mrzla čisto ni prizadajal, medtem ko so mladeniči veliko trpeli.“

Nadaljni govor je nanesel na nemška pomožna krdela, koja je general prav pohvalil in še posebeč omenil složno in sporazumno skupno postopanje.

Ko je nek drugi gospod iz Ogrskega generala poprašal, ali še morebiti Rusi spet v ogrsko ozemlje pridejo, odgovoril je: „Ogrska naj bo le pomirjena, ničesar se ni treba bati. Jaz mislim, da je kaj takega izključeno. Ako bi pa le kje vdrl, kaj bodejo tukaj našli? Nekaj revnih razdanih vasi. Obmejni kraji so bili že preje revni, a zdaj so puščava. Pa tudi strategično bi Rusi ne bili na dobičku, ker bi se v tem slučaju njihova front zredčila. Stroške tega boja mora žalibog Galicija plačati.“

Poprašan o izidu tega boja rekel je general: „Tedaj bi moral biti prorok!“ Toda iz vseh njegovih besed bilo je povzeto, da je poln zaupanja v prihodnost.

Rusi zopet močno obstreljujejo Przemysl.

Vojni poročevalec laškega časopisa „Seccolo“ javlja istemu iz Petrograda:

Zadnje dni začela je ruska oblovalna artilerija zopet hudo obstreljevati trdnjavo Przemysl. Naši branitelji imeli so mnogo opravka. Da bi Rusi bili dosegli kak uspeh, dosedaj še ni znano.

Novi boji ob mazurskih jezerih.

Operacije Nemcev ob mazurskih jezerih prisilile so Ruse da so morali tamošnje pozicije zapustiti ter se proti vzhodu umakniti.

Bilo je tamkaj okoli 26.000 Rusov vjetih in Nemci so jim zaplenili vrhutega še čez 20 topov in 30 strojnih pušk.

Lažnivi ruski časopisi pripisujejo zmago pri mazurskih jezerih Rusom, da trosijo domaćemu prebivalstvu pesek v oči, kajti nevarno bi bilo za oholo Rusijo, ako bi se po vsej njihovi obširni državi zvedela resnica o njihovih izgubah pri moštvi, topovih in različnem vojnem materijalu.

Japonci mobilizirajo proti Kitajcem.

Japonci so vredni bratje Angležev. Vpoklicali so sedaj 3 letnike rezerve pod orožje. Kitajcem stavili so namreč take nezasišane terjatve, da jim poslednji nikakor niso mogli ustrediti. Korejo so že razglasili kot v vojnem stanu. Najbrže bo nastala med tema dvema

najljubši podučni predmet, mlajši brat pa se je učil zdravilstva.

Prišel je čas, ko sta svoje akademične študije dokončala. Izročila sta se dobro in pošteno ter prejela od svojih učiteljev prav dobra priporočila.

Vkljub vsemu temu za nju ni bilo upanja, da bi dobila v svoji domovini v kratkem zasluzka, ki bi bil primeren njuni zmožnosti in splošni vrlosti.

Mladostna navdušenost gnala je nju v inozemstvo. Upala sta v tem dobiti povoljno službo ter najti za prihodnost potrebno preskrbitev. Avstrijska država je bila takrat na glasu, da je mogče si v njej mnogo denarja prislužiti, da je življenje tukaj prav po ceni ter da posebno inozemci tukaj izvanredno pozornost uživajo, ki jim pristop tudi v najvišje službe omogoča.

Brata Schröder sta tem govoricam lahko misljeno — kakor so sploh mladi ljudje — verjela; prodala sta, kar se je njima zdelo pogleštanega, vzela neizogibno potrebne reči seboj ter se podala z dobrim upom v bodočnost na

državama huda vojska že v par dneh in težko je misliti, da ne bi še kaka druga vmes posegla, posebno Severna Amerika, in tedaj bo takorekoč celi svet odmeval od grmenja topov.

Angleško-turška vojska v Mezopotamiji.

Iz Carigrada se poroča, da se je angleška ofenziva v Mezopotamiji tokrat ponesrečila. Pri Amari so Turki Angleže premagali ter jih nazaj potisnili. Turške zmage ob Eufratu in Tigrisu povzročile so pri južarabskih plemenih veliko pozornost. Bili so sedaj pod Angleškim vplivom, a sedaj so že trije rodovi k Turkom pristopili. V bojih ob perzijskem zalivu bili so ti le za Angleže močna zaslomba in ta prestop utegne biti za Angleže še prav pomenljiv in usodepoln.

K bojem na Francoskem.

Ker se naši čitatelji za bojne dogodke na francoskih tleh le malo zanimajo, pisalo se bode v „Štajercu“ le takrat obširnejše o njih ako se bode dogodilo ondi kaj pomembnejšega. Za danes povemo le toliko, da Nemci tamkaj sicer polagoma, toda vztrajno in uspešno napredujejo.

Boj za Varšavo.

Milanskemu listu „Corriere della Sera“ se poroča iz Petrograda:

Pred Varšavo se zopet bijejo novi srditi boji. Po večtedenskem odmoru so Nemci začeli naenkrat zopet hudo napadati ruske utrdebe.

Napadi se ponavljajo z neumorno vstrajnostjo in izvanrednim junaštvom. Vstrajni napadi, ki napravljajo velik utis, zasledujejo namen, frontalno predreti rusko bojno črto. Ruski vojaški kritiki dvomijo, da bi se Nemcem posrečilo ta načrt; zakaj v modernih vojskah se ni nikdar poprej pritegnila za napad tolika množina čet, kakor sedaj, in moralo bi se poseči nazaj v dobo napoleonskih vojsk, če bi se hotelo najti sličnih primer za način bojevanja. Dne 3. februarja je prišlo že na vsak kilometer bojne črte več kakor 10.000 Nemcev, ponekod še celo več. V noči dne 3. februarja so bili Rusi napadali, nakar so se vršili na celi bojni črti napadi in protinapadi. Tako piše list „Corriere della Sera.“

Kdor pozna posebnost ruskih armadnih poročil o vojnih dogodkih, je moral priti do prepričanja, da se vrši odpor Rusov na črti Bzura-Rawka le z uporabo vseh sil. Rusko poročilo rabi izraz „gigantski boj“, opisuje moč, napadalno vneto, nevstrančenost Nemcev (celo list „Nowoje Wremja“ že mesce piše o tem), in vedno in vedno naglašja premoč nemške artilerije itd. To je moralo zbuditi tem večje začudenje, ker nemško uradno poročilo prav nič ni poročalo o kakem „gigantskem boju“ in je omenjalo le „napad, ki napreduje“, in še tudi danes opisuje po Hindenburgovem načinu s krat

pot, ki ju je pripeljala preko Regensburga po Donavi na Dunaj.

A sreča je opoteča; brata Schröderja na Dunaju nista našla, česar sta se nadejala. Ves njun up spravljal je po vodi — vsaj začasno.

V velikem, krasnem in hrupnem cesarskem mestu čutila sta se izgubljena kakor dve kaplji vode v neizmernem morju. Seveda sta videla mnogo bogastva kakor tudi množico brezbrojnega ljudstva, — in tudi veliko takih ljudi, ki žive v preobilnosti, brez da bi jim bilo treba se zato truditi ali skrbeti.

Toda njima, ki sta bila brez vseh upljivih posredovalcev, brez priporočil, tuje vere in vrhutega še iz dežele, ki v tistih časih na Dunaju ni bila na posebno dobrem glasu, ni bilo deleža pri tem bogastvu.

Njuna gotovina talila se je kakor spomladni sneg. V kratkem času pošla je gotovina, bila sta v najhujši zadregi, brez da bi se njima dalo upati v skorajšno preskrbitev, in tako v brezskrbno bodočnost. Od kod toraj pomoč?

Mlajšemu bratu je sicer neki Anglež obljubil, da ga zaradi povoljnega znanja naravo-

kimi besedami položaj pred Varšavo. Dejstvo, da se je podal cesar na izhodno bojišče in da so tudi francoski in angleški vojni poročevalci v Varšavi poročali o četrti nemški ofenzivi, izpričuje, da se je začel zadnji odlomek boja za Varšavo!

Najvažnejše pozorišče se nahaja južno od železniske proge Skierniowice-Varšava na desnem bregu reke Rawke, severno-izhodno od Rawe. Rusi so omenili to ozemlje dosedaj že dvakrat v poročilih, ki dozdevno niso velike važnosti. Prvikrat so metali ruski zrakoplovci bombe na nemške rezerve pri Rokszichah. Tam se nahajajo nemške čete približno 15 km izhodno na desnem bregu reke Rawke ob železniški progi proti Varšavi. Iz ruskega vira je došlo te dni še tudi drugo poročilo, ki je zatrjevalo, da Nemci imajo sedaj dosti čet ob Rawki, ki so se obrnile proti severu.

Ruska ofenziva v ozemlju Sochačeva napravljala utis, kakor da bi hoteli Rusi napraviti zadnji obupni poskus, predreti polukrog, ki se zakrožuje med trdnjavama Varšava in Novo-Georgijewsk. Zadnja „dobra“ poročila ruskega generalnega štaba so namenjena kot „dobrodružica“ za ruskega carja, ki se sedaj nahaja na bojni črti. Potrebnovali pa so jih tudi vsled najetja ruskih posojil in da se napravi dober utis v Parizu in Londonu.

Glasiło ruskega vojnega ministerstva „Rusky Invalid“ piše v svojem zadnjem poročilu o važnosti Varšave, da povzroča obramba Varšave veliko nepriklj, da si sedanje velike vojske ne bodo izvajale zmago prav za prav ne na bojiščih, ampak „vsled notranjega položaja države“ (tu se menda misli na Nemčijo).

Vojska proti Angležem

je tudi naša vojska. Ne samo zato, ker živimo z Angleži v vojnem stanu, temužer je vojska Nemčije proti Angliji tudi naša vojska v tem smislu, da mi stojimo enoti sovražnikov nasproti. Zdaj je Nemčija zaprotila, da bo do 18. t. m. naprej vso morje okoli Anglije in Irskega, vstevši angleški del kanala in kot vojno pozorišče smatrala, vsako na teh morjih najdeno trgovsko ladjo, ki je last naših sovražnikov, uničila. To naznanilo nemške admiraltete pomeni premembo nemškega pomorskega bojevanja, kot odgovor Nemčije na namero Anglije, da hoče vso nemško prebivalstvo in njenega zaveznika izstradati.

En dan pred naznanilom nemške admiraltete pisal je nek tirolski časopis: Angleži nameravajo Nemčijo skozi lakoto premagati. Nemško ljudstvo naj bi ne imelo ničesar jesti, potem se bo de ponižalo ter Angležem udalo. Tako hočejo v Londonu. Anglija ni samo nemške trgovske ladje polovila, da bi ne zamogle blaga in živeža na Nemško dovažati, temužer tudi nevtalnim državam je Anglija prepovedala z Nemci trgovati in je tudi resnično to dosegla. Nemško ljudstvo naj bi stradalo in slednjič lakote poginilo. Temu nesramnemu in krutemu bojevanju Anglije je Nemčija pravo in strogo obrambo si izmislila in je trdne volje jo izpeljati. Nemčija

slovstva sprejme kot potnega spremljavalca v ogrske rudokope, in sicer brez plačila, samo za vzdržitev; toda ta ponudba obsegala je le prehranitev na nekaj tednov. Kaj pa potem?

Starejši brat ostal je na Dunaju. Preživel se je sircmašno s zaslužkom pri prepisovanju aktov v pisarni nekega odvetnika. Dobil je v svrhu izvršitve vedno le dela, kojih drugi pisarji ali niso bili zmožni, ali pa jih opraviti niso hoteli.

Pa tudi ta borni in malenkostni zaslužek nagibal se je očitno svojemu koncu; odvetnikova žena je namreč — ker ji Schröder ni dovolj število „Küss' die Hand, gnädige Frau“ sporočil, — pri svojem možu začrnila in revež je moral na lastna ušesa slišati, ko je nekdo tla „Putifarka“ svojega moža pred neumestnem postopanju proti svojem ušlužbenec Schröderju svarila, ki je „Prajz“, toraj nevreden prijaznosti. Kolikokrat je toraj kaka prepisana pisma oddati imel, tolikokrat imel je pričakovati odslovljenja.

Nepričakovano našel je nov zaslužek; bil je ta sicer neznan in očitno tudi ne trajen. Tem veselejši je bil Schröder, ko mu je ta

je izposlala svoje vojne ladje, ki imajo nalogo, da vsako angleško trgovsko ladjo, naloženo z živili za Angleže, potopijo. Na ta način zna lakota Angleže še preje zadeti kakor Nemce in skusijo si naj, kako glad diši!

Ze slutnja, da se jim zna dovoz živil preprečiti, je Angleže skoraj ob pamet spravila. Na najostudnejši način zabavljajo črez „nemške barbare“ (divjake), ki niso vredni človeškega imena. Njihovo preklinjanje pa ne naredi drugega utisa, kakor da so jim Nemci na pravo žilo potipali in v črno zadeli. Na Nemškem se črez to veselijo in angleško kričanje jih od njihovega sklepa ne boče odvrglo. Sploh je to tarnanje gola hinavščina.

Admiral Fisher, sedanji najvišji poveljnik angleške vojne mornarice, je na mirovnem kongresu v Haagu leta 1899. izjavil, da se Anglija, za vraga ne boče brigala za mednarodne pravice, ako bi te blagostanju Anglije nasprotovale. Ta izrek izvrstno označuje angleško politiko. Še nikdar se Anglija ni ozirala na mednarodne pravice in pogodbe, ako je hotela nasprotnika potlačiti. Ako bi bila Anglija močna dovolj Nemčijo uničiti, nikdar bi se ne pomišljala tudi taka sredstva uporabiti, koje ves svet zaničuje. Kjerkoli so se Angleži vojskovali, povsodi so ravnali po tem njihovem načelu. Ko so uničili morskoblast Španije, Holandije in Francije, povsodi so kazali svojo tipično in mrzlo brutaliteto, brezobzirno so povsodi postopali.

Na dnevnem redu na Angleškem je danes uničenje Nemčije. Vojsko so pričeli s krivico. Brez milosti pozabili so nemške podanike ki so se na Angleškem nabajali. Proti vsemu mednarodnemu pravu je bil ta njihov čin. Z dum-dum krogliami, katerimi je njihov lord Kit-chener nedolžne Bure ubijal, streljajo sedaj angleške barabe na vrle nemške vojake. Svojo vojsko z Nemci pa še hočejo posebno s tem poveljčati, da nameravajo vso nemško ljudstvo izstradati. Nes pametno bi bilo s takim sovražnikom boljše ravnati, kakor se on pripravlja z drugim ravnati.

Državi in ljudstvu, ki si prilastuje ime gospodarja črez vesoljni svet, imponira samo moč in surova sila. Način angleškega bojevanja neizprosno tirja taktiko uničenja. Edina brezobzirnost jih bode potčila, da je njihova slaba zadeva izgubljena. Ta je pot, katerega je Anglija sama nastopila in Nemcem pokazala. Pajo bojo tudi nastopili, saj se Nemci še spominjajo besed Fisherjevih: „Duša vojske je nasilnost, prizanašanje je neumnost. Bij trdo in bij — kjerkoli zamoreš!“

Slavnoznana mornarica Nemčije boče Anglijo premagala. Bila boče tudi za nas, ako prekiža nakano Anglije, nas z našim zvestim zaveznikom vred izstradati, s tem, da njene trgovske ladje v angleških morjih uniči. To bi se smelo že davno zgoditi, kajti obotavljanje ni umestno in je te kramarje še le predzrnejša storilo. Toda Nemčija že ve za pravi čas ter postopa previdna in sigurno, kar nam vspeh tem trdnejše zagotavlja. Bog kaznuj Anglijo!

* * *

skromna služba odprla pot v boljše prihodnost.

Da naslednje, cenjeni mi čitatelji, bodete lahekje razumeli, naj vam služi to-le v pojasnilo:

Kot najvišji poveljnik ces. kr. topničarstva bil je ob času naše povesti knez Venceslav Liechtenstein, mož, katerega je čislal sam cesar in ga spoštovalo vso avstrijsko prebivalstvo. Njegov spomin je v zgodovini neizbrisljiv.

Značaj tega slovitega moža je bil čist in vsa njegova dejanja so kazala znak temeljitega znanja in dobro preudarjene odločnosti. Kakor zveden državnik tako je tudi kot vojskovodja služil cesarju in domovini zvesto. Posebna njegova zasluga je bila preustrojitve ces. kr. topničarstva. Pri tej mu ni bil noben trud pretežaven, nobena žrtve iz lastnega premoženja prevelika. Ako je le slišal o kakšni mogoči izboljšitvi v tej stroki, takoj se je zavzel s vsem srcem zanj ter v to svrhu uporabil mnogo lastnega premoženja. K resnemu koraku odločil se je takoj, brez obotavljanja.

Vsako škodo ponosrečenega poizkusa trpel je sam, a vse pridobitve so prišle državi in lasti in hasek.

(Dalje prihodnjič.)

V ruski armadi služi ogromno število Mohamedancev,

ki ne vejo, da se bojujejo skupno s svojimi najhujšimi sovražniki proti svojim praviim prijateljem. Tako poroča neki visok nemški častnik iz ruskega bojišča:

Vjeli smo mnogo ruskih vojakov; bili so Čerkesi mohamedanske vere. Ko smo jim prečitali džihad-fetva, to je razglas svete vojske, izdan od turškega cesarja, ki je obenem kot kalif vrhovni poglavar vseh Mohamedancev, ter jim tudi povedali, da plapol raz sultanove mošeje Fatih v Carigradu zeleno bandero prerokovo, bili so vsi močno preplašeni. Eden, ki je služil kot stražovjster v ruski armadi, odpasal si je pas, vzel z njegovega konca zaklep ali žnol, ki je bila kovinasta, ter je začel gravirano besedilo na njej s fetwo primerjati. Prepričal se je, da smo govorili resnico In bil črez to jako iznenaden in ustrašen, da se je proti nam bojeval. Rekel je, da bo našel pota in sredstva, kako bo se dalo tovariše, ki se še bojujejo v ruskih vrstah, o kalifovem razglasu obvestiti.

V dostavku na predstojajoče vrste imamo tukaj še omeniti, da se Turki, Perzi in Afgani zblizujejo.

Perzijski časopis „Hawer“ namreč piše iz Teherana, glavnega mesta Perzije:

Afgansko odposlanstvo je dospelo na perzijsko mejo. Njegov dohod pomenja zblizanje med Perzijo in Afganistanom. Vsled zanesljivih informacij je zblizanje med Turčijo in Perzijo že doseženo. V Teheran dohajajo neprenehoma oboroženi bojovníki. Perzijski poslanik v Petrogradu bil je nenadoma na povelje šaha (perzijskega kralja) prestavljen od ondot v Rim ter po drugem uradniku nadomeščen.

Boji ob sueškem prekopu.

Z egiptovskega bojišča poroča nek višji turški častnik, ki je nekoč neprenehoma skozi šestnajst ur v sovražnem ognju stal, sledeče:

„Čisto tiho smo se ponoči vkricali na pripravljene splave ali flose. Veselje je zavladalo med mojimi vojaki, ki so so nadjali da bojo prvi, kojim boče dana prilika s svojimi muslimskimi brati v Egiptu govoriti. To upanje jih je navduševalo tako, da so bili zaradi počasnega premikanja splavov že nevoljni postali in nameravali širok prekop (30 metrov) preplaviti. Komaj sem jim to zabranil. Pri postaji Sorapen um stopili smo na suho. Sprvega nikogar nismo opazili na bregu. Kot voditelja ali kaži-pota služila sta nam dva podčastnika, ki sta okolico že od preje poznala. Po nekotikih korakih zagledamo petnajst mož broječo angleško stražo, ki je iz spanja prestrašena se podala v beg ter kar tako tje v en dan nekaj strellov oddala. V kratkem nato nastalo je po celem prekopovem obrežju žvenketanje z orožjem in na nekaterih krajih so začeli tudi topovi pokati.

Pritisnili smo za bežajočimi Angleži v smeri proti Tussum, ko zapazimo, da prihajajo iz daljave z vojaki napolnjeni vlaki. Ko so se nekako omahljivo iz vlakov spravili in ob prekopu razvrstili, so jih naša krдела od strani obstreljevati začela, kar je Angleže precej zbegalo. Nekateri so pobegnili proti vlakom, da bi se v vagonih poskrili, toda „reveži“ niso zamogli najti vrat. Z daljnogledom opazil sem iz daljave, da se jih je mnogo pod vozove potuhnilo. Pripeljalo se je še z drugimi vlaki več čet, da jih je nato bilo za kake tri bataljone. Ko so naše stališče izgruntali. pomikali so se začeli polagoma proti nam. Za razdaljo med nami in njimi znašajočo kakih 6 kilometrov potrebovali so 2½ ure. Medtem začele so sovražne križarke (bojne ladje), ki so se nahajale v bližnjem jezeru z imenom Timsah proti našim postojankam z granatami streljati, a niso zadeli. Nekaj granat je padlo za angleškimi vrstami in učinilo med njimi toliko zmešnjavo, da je začelo vseh 3 000 mož kar bežati, brez da bi mrtve in ranjene seboj vzeli. Beg je imel smer proti Tussumu. Sovražniki slediti ni bila več moja dolžnost. Kar se mi je naročilo glede rekognosciranja sem zbral vse potrebne poizvedbe. Vr-

Za vojake

še imamo zimsko blago v zalogi, kdor potrebuje, naj pride v našo trgovino brata Slawitsch, Ptuj.

nili smo se toraj k splavom nazaj. Ta naša vrnitev, kateri moji ljudje niso vedeli vzroka, jih je nepopisno iznenadila. Vzrok ji je bil končana moja naloga. Sedem ali osem na jezeru Tim sa h plavajočih angleških križark obstreljevalo je naše artilerijske postojanke brez posledka. Bili smo takrat na levem obrežju prekopa.

Častnik pripovedoval je nadalje o poročilih komandantov drugih poizvedovalnih krdel, ki so dalje ob prekopu nazgor rekognoscirala, da so se jim večje težkoče v pot, stavile. Kljub obstreljevanju iz topov in strojnih pušk, ki je iz oklopnih vlakov na nje brahal, prepeljala so se dotična krdel v čolnih črez prekop ter z bajonetnim naskokom brez odmora naskakovala oklopne vlake (Panzerzüge, to so vlaki z železnimi ali jeklenimi vozovi), ki so se slednjič umaknili.

Dajte gorske čevlje za naše vojake!

Sedanje slabo vreme dela našim hrabrim vojakom, ki se morajo bojevati v hudo zasneženih gorskih soteskah Karpatov velike težave. Posebno bridko je za nje, ako morajo v slabih, že obrabljenih obuvalih vojne štrpance prenašati. Prošen je toraj vsakdo izmed Vas, ki ima trpežne gorske čevlje (Bergschuhe, sogenannten „Goiserer“) na razpolago, da jih blagohotno pošlje z naslovom: „An das Kriegsfürsorgeamt des k. u. k. Kriegministeriums, Zweigstelle Graz, Sporgasse 29“ nemudoma, od koder se potem vojakom določi. Sprejme se vsaka množina. Kdor zahteva za nje kako odškodnino, ki pa ne sme biti pretirana, naj to obenem naznani, narkar se mu ista zanesljivo poštiniš potom izplača. Dvakrat da, kdor nemudoma da, toraj ne obotavlja se ter storite ta človekoljubni čin usmiljenja.

Bolni
napljinčih

Sanatorij
Aflenz
Hofacker (830) Stajersko. Prospekt

Spoštovanim čitateljem „Štajerca.“

Težko je kateri izmed Vas, ki bi ne imel kakage ljubega sorodnika, srčnega prijatelja ali dobrega znanca v tem vojskem času na boj-

nem polju. Veliko število naših hrabrih vojakov je že prililo svojo srčno kri za cesarja in domovino in mnogokteri izmed Vas je že prejel obvestitev o izgubi kakage dražega. Tudi pisatelj teh vrstic je v tem prizadet.

Upam pa, spoštovani čitatelji, da Vam vsaj nekoliko ustrezem s tolažbo, koja si blagovoljno povzemite iz sledečih pojasnil:

Sedanja vojska je silovita, kakoršne še ni doživel svet, bodisi glede števila bojujnikov, bodisi glede novodobnih bojnih sredstev, priprav in strojev, o kojih smo še le sedaj v teku vojske imeli priliko slišati, v kolikošni tehnični popolnosti da so dandanes evropske armade; da v tem napredovanju tudi naši sovražniki niso želeli zaostajati, je samoobsebi umevno.

Mi in naš zvest zaveznik — Nemčija — se imamo bojevati proti tolikim sovražnikom, da se ves svet čudi, kako da smo se njihovim napadom od vseh strani dosedaj toliko uspešno upirati zamogli. Že eden sam — namreč Rus — poslal je proti nam take strašanske, milijonske armade, da bi človek kar mislil, ta velikan bode zdrobil vse, kar se mu na njegovi ropateljini poti ustavlja utegne.

Toda „Goljat“ se je zmotil. Presneto se je preračunil in ukanil. Mislil si je namreč, da avstrijski narodi v slučaju vojske ne bojo složni in da se bodejo vojaki, ki so slovanske narodnosti, klica svojega cesarja in kralja takoj odpovedali. Prišlo pa je čisto drugače. Kakor en moč zgrabili so vsi narodi Avstro-Ogrske za orožje ter z nepopisnim navdušenjem pohiteli tje, kamor jih je poklical presvetli vladar, da branijo obstanek mile domovine ter ščitijo s svojo hrabrostjo drage jim svojce, rojake in sploh sodržavljanke. Veliko narodnosti obsega Avstro-Ogrska, a sedanji vojni čas še-le je pokazal, da živi v vseh isti duh in ljubezen do mile domovine in udanost našemu modremu in skrbnemu vladarju.

To nas naj tolaži. Ne, nikoli nismo bili mi tisti, ki bi bili sedanjo strašno kripelitje povzročili; krivci so temuč oni nasilneži, ki hočejo in nameravajo skoro vso Evropo v svojo last spraviti in ki se tudi najzaničljiviših sredstev ne sramujejo, ako jim dosego svojega cilja obetajo.

Sliši se tu in tam tarnanje, in izraze skrbi za bodočnost vsebuje govorica malodušnih ljudi, ki nimajo drugega klepetati kakor o hudih casih. Seveda se je v teh kratkih mescih vojske mar-

sikaj spremenilo, kar nam ne ngaja, a obupati nam ni treba temuč mirno in zaupljivo gledati v bodočnost, ki bo vse sedanje razmere na boljše obrnila.

Da so se nekatere reči — posebno živila — podražila, se ne smemo čuditi ali celo ledovati; temu ni vzrok samo vojska, temveč v veliki meri tudi slaba lanska letna. Večina raznih poljskih pridelkov je valed negodnega vremena škodo trpela, da niso zamogli dovoljno uspevati.

Jemati moramo to in še marsikatero drugo okoliščino v poštev in trezno presoditi, da tudi Vsegamogočni, sam oče nebeski nam ne daje trajno lepo vreme, temuč pošlje nad nas tu in tam tudi neurje, ki nam docela uniči marsika teri up in nado.

Bodimo toraj potolaženi, da pridejo vkratkem spet mirnej in boljši časi, v kojih bomo na sedanje neprijetnosti lahko pozabili v dobri zavesti, da smo jih voljno in vztrajno prebili.

Vojske bode prej ali slej konec, da, upati smemo v kratkem času. Ruska premoč je ob hrabrih prsih naših junakov se razbila in boji, ki se bodejo še bili, ne morejo biti več tako siloviti kakor so bili dosedanj. Ko je ugnan enkrat ta orjak, bomo z drugimi pritlikovci kmalu gotovi.

Tolažimo toraj v prvi vrsti sami sebe, o priložnosti pa tudi vse tiste prijatelje in znanke, ki so malodušnega in omahljivega značaja!

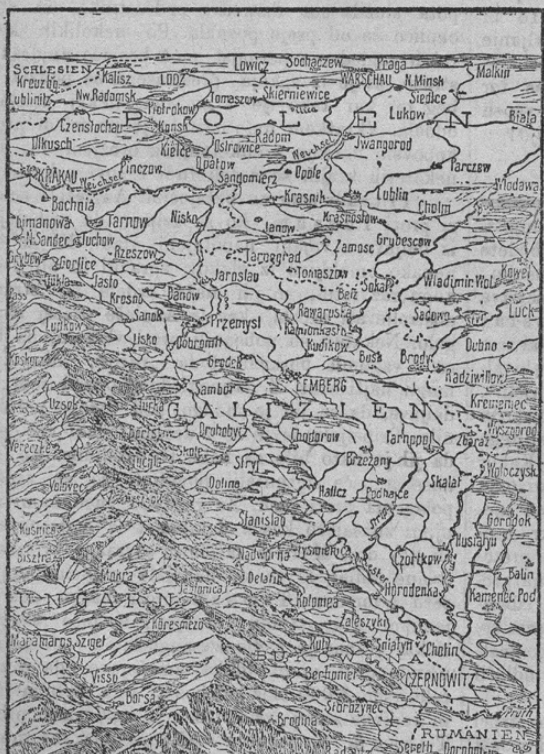
Iz zlate knjige naše armade.

Dragonski polk št. 5.

Dragonec Schönbucher Janez odlikoval se je posebno s svojo hrabrostjo, srčnostjo in hladnokrvnostjo v tem, da je petero naših konjev, ki so vsled streljanja sovražnih kozaskih krdel se splašili ter v neko vas pobegnili, ki je bila od Rusov močno zastražena, kljub najhujšemu sovražnikovemu ognju srečno k svoji patrulji nazaj pripeljal. Dobil je za ta čin srebrno svetinjo 2. razreda.

Vodnik Feltsnig Maks izkazal se je posebno pri napadu na nek kozaski oddelek. Nekoč je bil poveljnik poizvedovalne patrulje in je stal dolgo časa v najhujšem sovražnem ognju. Prinesel je potem svojemu komandantu

Reliefni zemljevid, zadevajoč boje v Karpatih.

Reliefkarte zu den Kämpfen in den Karpaten.

Karte zur Niederlage der Russen in der Bukowina.

Vedno več si pridobivljajo naši vojaki na ozemlju v Karpatih, tako da so skoraj že vsi prehodi ali prelazi v naši posesti. Rusi se morajo na celi fronti umikati, na nekaterih mestih v divjem begu, pri kojem jih naši mnogo vjamejo. Tudi veliko bojnega materiala pride pri tem našim v roke. V bojih na Duklaprelazu imeli so Rusi mrtvih in ranjenih okoli 50.000 moč izgube ter mnogo vjetih.

Tudi v Bukovini zmagovito napredujemo. Rusi so bili čisto do Černovic nazaj potisnjeni. Kakor se iz Černovic poroča, se je preselil tamošnji ruski guverner v Novosielice. Naše armade se pomikajo proti Černovicam.

Današnja karta podaje plastično podobo o fronti v Karpatih, ki bode radi svojih zadnje dni zelo važnih in zmagovitih uspehov naše elavne armade, cenjene čitatelje gotovo zanimala.

jako važna poročila. Prejel je srebrno svetinjo 2. razreda.

Dragonec Moser Peter bil je kot konjenik neki patrulji dodeljen. Ko je bila ta mala četa od nekega močnega sovražnega infanterijskega oddelka hudo in nenadoma obstreljevana, morala je v diru (Galopp) se nazaj umakniti. Pri tem je poveljnik padel raz konja, ki je brez jezdeca pobegnil. Dragonec Moser vlovil je konja ter ga v najhujšem sovražnem ognju svojemu poveljniku vrnil, ki si je tako življenje rešil ali da ni bil vjet. Odlikovan je bil s srebrno svetinjo 2. razreda.

Korporal Bradaschia Jozef je ponoči skozi patrolirande kozake z veliko nevarnostjo prinesel svojemu poveljništvu važna poročila. Nekega dne zvečer je bil poslan z jako važnim poveljem na zborovališče. S sabljo v roki se je moral preboriti skozi sovražne kavalerijske in infanterijske patrulje, kljub vsem zaprekam izpolnil je naloženo povelje temeljito in izvrstno. Kinča ga sedaj srebrna svetinja 1. vrste.

Rezervni vodnik Priberšek Anton dodeljen je bil poročevalnemu oddelku. Ta je imel spopad z močno sovražno kozaško patruljo, kojoj so našinci premagali. V tem boju zapazil je Priberšek, kako sta se dva sovražnika v neko hišo potuhnili. Brez da bi čakal na povelje podal se je k dotični hiši, zapovedal Rusoma, naj se udasta, kar sta tudi storila. To njetje je imelo pa zaradi tega posebno važnost, ker sta Rusi izpovedala tajnosti, ki so bile za naše čete visoke važnosti. Priberšek se je tudi že preje večkrat kot vrl in neustrašen vojak izkazal. Diči ga sedaj srebrna svetinja 2. razreda.

Rezervni korporal Češek Jozef pridelen je bil nekoč neki patrulji. Ko je ta v hud topničarski ogenj zašla, ki jo je prisilil da se mora umakniti, zaostal je korporal Češek v nekem močvirju. Ko se je po celo trudapolnem naporu izkobil, je zapazil, da se je njegovemu tovarišu, rezervnemu korporalu Leisackerju enaka nesreča pripetila in da se ta kljub vsemu prizadevanju ne more rešiti iz svojega nevarnega položaja. Češek vrnil se je takoj ter med strašnim pokanjem šrapnelov priskočil svojemu tovarišu na pomoč in rešitev se je tudi posrečila. V plačilo dobil je srebrno svetinjo 2. razreda.

Korporal Ferjančič Valentin jahal je v svojem oddelku na patruljo črez neko močvirje. Pri tem pohodu je poveljnik v močvirju običal. Ferjančič pa ga je izvelkel v nevarnosti izgube lastnega življenja iz njega ter ga tako rešil mučne smrti. Prejel je srebrno svetinjo 2. razreda.

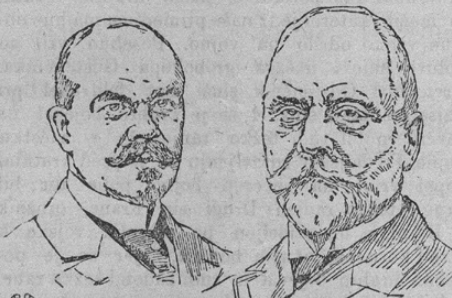
Stražmojster Abel Janez prinesel je važna poročila o sovražnih pozicijah skozi najmočnejši sovražen ogenj in sicer v najkrajšem času. Podeljeno je dobil srebrno svetinjo 2. razreda.

Korporal Riegler Andrej in korporal Gajšek Janez zglasila sta vsakokrat, da želite prostovoljno iti pred patruljami opazovati sovražnikovo gibanje. Prinesla sta vsakokrat važna poročila. Njuna neustrašenost in pogumnost bila je ostalemu moštvu v lep izgled. Dobila sta oba srebrni svetinji 2. razreda.

Stražmojster Reichard R. jahal je kot poveljnik patrulje naravnost v sovražne vrste, atakira kozaško četo, ki je bila dvakrat številnejša, ta ga obkroži, in vendar se mu posreči, da se s vsemi svojimi vojaki srečno prebije. Neko drugokrat jaha na čelu infanterijskega oddelka ter zadene ob železniškem nasipu na sovražnika, ki ga hudo obstreljuje; kljub temu

jaha čez železniški tir do nekega mлина in mosta naprej, sporoči poveljujočemu stotniku, da most ni zaseden, nakar ta istega zastražiti da, kar je bilo za poznejšo bojevanje velikega pomena. Srebrna svetinja 1. razreda kinči sedaj njegova hrabra prsa.

Sprememba v finančnem ministerstvu.

Geh. Rat. Dr. v. Koerber Dr. Ritter v. Bilinski
Zum Wechsel im österreich-ungar. Finanzministerium.

Ta slika kaže podobi bivšega skupnega finančnega ministra dr. Leona viteza Bilinskega (rojen v Zaloszczyki v Galiciji) ter njegovega naslednika, tajnega svetnika dr. Ernesta Körberja (rojen v Trientu na Tirolskem).

Nauk iz sedanje vojske.

Ta svetovna vojska je pokazala, kako potrebno da je, kmetijstvo v državi na tak način vzdrževati, da je ob česu vojne potrebnih živil v lastni državi dovolj. Jako potrebna je postala sedaj preosnova državne uprave, da postane ista ceneje in da bi se ogromni vojni stroški zamogli plačati.

Kot dolgoletni, tihi opazovalec prišel sem do prepričanja, da se kmetijstvo samo s podporami ne more zboljšati, temuč prizadevati si moramo, da tudi delavec kmetovanje začne ljubiti, ker je izključeno, da bi se zamoglo kmetijstvo brez kmečkih delavcev na višjo stopnjo povzdigniti.

Kmečkega delavca se je dosedaj malo upoštevalo; vzelo se ga je kot nekako potrebno zlo; država se je zanj malo brigala in če je slednjič opešal, dala se mu je beraška palica v roke. V vsakem drugem poklicu se za starost skrbi, in s tega je tudi razvidno, zakaj si ljudje s kmetov tako radi kak drug poklic poiščejo. Pri kmečkem delu ostanejo le tisti, ki niso za kaj drugega porabni. Nasledki tega pa so, da so se v naših krajih tisoče in tisoče oralov rodovitnih njiv spremenili v travnike in gozde, skoz to se tisoče in tisoče žita (zrnja) manje pridelalo, da se zdaj proti preje tisoče in tisoče glav živine manje redi in je na tisoče kmetij izgini, na in od katerih je preje tisoče zdravih in srečnih družin živelo! — Ta svetovna vojna je nam prinesla dokaz, da se tista država, ki svojo kmetijstvo zanemarija, sama sebe uničuje, ker so glede pridobitve potrebnih živil vsi stanovni od kmetijstva odvisni.

Ker nas v tej svetovni vojski naši sovražniki ne morejo premagati z orožjem, nameravajo nas izstradati; in sedaj kliče prebivalstvo mest in industrijskih (obrtnih) pokrajin: „Vlada, preskrbi nam najpotrebnejših živil! Vlada izdaja sicer raznolične ukaze, a ne more živil iz zemlje izphati ali zanemarjenega hipno popraviti.

Morali bi zatorej, kadar čitamo bolečine v prsih, zbadanje v hrbtu, revmatične, protinske in nevralgične bolečine, pravočasno rabiti Fellerjev rastlinski esenčni fluid z znamko „Elsaf fluid“, da zlo, če mogoče, zadušimo v kali. To se nam bo a tem staropreizkušnim sredstvom tudi lahko posrečilo.

Sami smo se večkrat o tem prepričali in tudi mnogi zdravniki potrjujejo dobre uspehe Fellerjevega fluida z znamko „Elsaf fluid“. Gospod dr. Jožef Estmeister, Wildenaa, pošta Aspach, piše, da je pri vsakdanjih molitvah zdravja Fellerjev fluid izborno služil. Gospod

Sedaj se je uresničilo, kar je gospod deželno-brambeni minister baron Georgi v državnem zboru rekel: „Ne zamorem se sprijazniti z dobavo živil za armado iz inozemstva, temuč hočem iste v slučaju vojske iz naše države imeti.“

Zanpljivo upamo, da se našim sovražnikom ne bo posrečilo nas izstradati, toda primanjkljivost živil je dokazala, da imajo vsi stanovni tehtni vzrok k povzdigi kmetijstva po svojih močeh pripomoči; vlada pa bode imela nalogo, da vpelje splošni glavni davek (morebiti po 2 kroni na glavo), iz kojega bi vsak delavec, ki nima svojega premoženja da bi se zamogel v starosti sam preživeti ali ki nima kakega penziona po izpolnjenem 60. letom svojega življenja dobival starostno preskrbo v znesku 20 kron na mesec, tisti pa, ki so bili zaposleni kot oskrbovatelji živine že po svojem 55. letu imeli pravico in to zaradi tega, ker morajo ti-le tudi ob nedeljah in praznikih opravljati svojo službo, medtem ko drugi počivajo.

Da se kmečki delavec zunaj na kmetih — dokler se še mora gibati in lahkajša dela opravljati — z 20 kronami zamore preživeti, to dokazuje viteza P. t. d. Tesendorfova ustanova. (Ritter v. P. t. d. Tesendorf Stiftung) za stare in onemogle služabnike z 20 kronami na mesec. S tem bi se zamogla ljubezen do kmetijstva povečati.

Naloga vlade naj bi bila tudi, skrbeti za to, da mala kmečka posetja ne izginejo do zadnjega (v enotah velikih) in da tisti, ki si tako pestovito uredijo, ki bi zamoglo 5 oseb pošteno preživeti — a ne črez 15 —, dobijo od poštne hranilnice potrebni kapital na 3% izposojen proti dolgoletni amortizaciji in da so za dobo teh let prosti plačevanja hišno-razrednega in zemljišnega davka. Ta izpad zamogel bi se poravnati s zvišanjem zemljišnega davka pri tistih, ki posedujejo na tisoče hektarov gozda; tisti pa ki obširne gozde zaradi svojega lovškega športa zagradijo, plačali naj bi davek, kakoršen je za parke predpisan.

Mali posestnik ne redi nam samo živino, on je tudi vzreditelj zdravega ljudskega zaraščaja, vzdržuje mesta in industrijske kraje povrhu pa še odrajtuje največ krvnega davka, ker daje državi najzdravejši in najkrepkejši vojake; in zategatelj mora se ga v interesu države braniti. Ta naredba zabranila bi tudi ob enem izseljevanje v Ameriko, ker bi na ta način ljudje tudi doma zamogli se za svoje stare dni zasiguriti.

Da je preustroja državne uprave potrebna in da dobimo cenejo vlado, utemeljil je državni poslanec dr. Steinwender ter dokazal, da bi se dalo letnih dvesto milijonov kron prihraniti, ako bi Avstrija svojo upravo po vzgledu zvezne Nemčije prikojila. Dokazal je tudi kot mož večšak kako se zamorejo neizmerni vojni stroški poplačati, brez da bi bil mali posestnik prizadet.

Ukaz c. k. štajerskega namestništva z dne 26. januarja 1915, drž. zak. št. 13,

s katerim se prepoveduje obrtno pripravljanje peciva iz testa na drožah in maslenega testa.

Da se tudi za naprej nemoteno oskrbuje ljudstvo z moko, se na podlagi § 7 cesarskega ukaza z dne 20. aprila 1854, drž. zak. št. 96, ukazuje:

Za sedaj se prepoveduje obrtno pripravljanje peciva na kvasnicah in drožah v smislu Codex alimentarius austriacus (v katerih so kot glavne sestavine moka, mast, surovo maslo ali

dr. Kittel, Kralj. Vinogradi, piše, da je Fellerjev fluid v svoji praksi rabil z izbornim uspehom, in tako sodijo mnogi drugi zdravniki.

Pri trpljenju vsled prehlajenja in pri bolečinah vseh vrst je zanesljiv pomočnik in bi ga naši bralci morali vedno imeti v hiši, ker 12 steklenic stane samo 6 kron franko.

Tudi Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z znamko „Elsakroglice“, 6 škatljic za 4 K 40 vin. bi morali naši bralci za varstvo proti želodčnim težkočam, zagatenju itd. naročiti pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 241 (Hrvatsko).

Mali sovražniki.

Vkljub vsej človeški previdnosti, vkljub vsem modrim napravam sopil, nosu, ust, žrela in vratu, vendar premnogi majhni sovražniki v obliki pra-hu, bolezenskih kali in bacilov vdirajo v sopila. S temi malimi, ali zaradi njih neštevilna prav nevarnimi sovražniki imajo naša pljuča noč in dan srdit boj. Da v tem boju zopet in zopet zmagamo, treba nam je zdravih prsi in se moramo vsaj na zunaj varovati bolečin in motenj

jedilne masti). jajca, mleko in majhne množine sladkorja, kakor kolači, brijohi, potice, pustni krapci itd. izvzemo suhor, ter obrtno pridelovanje maslenega (listnato tankega, penastega) peciva.

Za obrtno pripravljane belega peciva ne velja ta ukaz.

Kot obrtno je v smislu tega ukaza smatrati vsako pecivo, ki se prideluje v ta namen, da se oddaja drugim ljudem proti plačilu.

Izvzeto od določb tega ukaza je obrtno pravljen omenjenega blaga, ki se prideluje za oddajo na zdravilišča ali okrepčališča po njih izrecni pismeni po množini in vrsti natančno določeni naročbi.

Prestopki tega ukaza se kaznujejo na podlagi § 11 cesarskega ukaza z dne 20. aprila 1854, drž. zak. št. 96, z denarno globo od 2 do 200 K ali z zaporom od šestih ur do štirinajstih dni, kakor je ena ali druga kazen po okolišnih primernejša ali bolj učinkujoča.

Ta ukaz je javno nabiti z razločno čitljivim lepakom v obratih pekarij in slaščičarn ter v gostilniških in točilnih obrtvališčih.

Ta ukaz stopi v veljavo dne 1. februarja 1915.

Sedmine.

Na Štajerskem še obstoji skoro vsepovsod navada, da se služijo po smrti takozvane sedmine. Tudi revnejši sloji se ne usraščajo čestokrat ne malih izdatkov, ktere si naložijo s tako prireditvijo in potem težko poravnajo stroške za sedmino.

Tako sedmine pa so navadno žalibože pravcate pojedine in prilika za pijančevanje ter imajo dostikrat zle posledice. Tudi straženje pri mrličih v hiši žalosti, kjer zaostali žalujoči pogosto povabljeni in nepovabljeni goste, za mnoge ljudi nima drugega smotra, kakor se napiti, ne pa moliti za ranjkega.

Sedanj čas pa zahteva od nas v vseh človeških položajih velike resnobe, po možnosti varčevanja v posameznem in v obče pa s sredstvi, zlasti tudi z živili; opustili bi naj torej posebno vsake nepotrebne izdatke, bodisi v denarju, bodisi v blagu.

Ako opustimo sedmine, straženje mrličev itd., prihranimo si denarja in živil in služimo na ta način očetnjavi, katero sovrazniki hoče izstradati. Najno torej pozivljamo mero-dajne činitelje, naj zastavijo ves svoj vpliv, da se opustijo navedene prireditve in vplivajo na to, da se ohrani spomin na ranjke na drug način, recimo z darili v obče koristne namene.

Našim črnovojnikom za slovo, zaostalim pa v tolažbo!

Na tisoče naših rojakov, oziroma sohravljancev zapustiti je moralo zadnje dni svoje starše, sestre in brate, tisočeri svoje tužne žene in ljubke otročice, ločiti so se morali za neznani čas od svojih srčnih prijateljev in dobrih znancev, ter se uvrstiti med tiste, koje kliče cesar in domovina takrat, kadar hoče kak roparjen ali zvit sosed našo posest zmanjšati ali nas celo žno vred decela uničiti.

Častna je naloga se postaviti za domovino in vladarja v bran; pa tudi težavna je, zlasti v sedanjem slučaju, ko je nas in našega zvestega zaveznika na tako zahrbtn način napadla skoraj cela Evropa.

Prepričani smo, da so šli naši mladeniči in močje z navdušenjem pod orožje, s kojim bojo ukrotili morilce in roparje ter njihove hinvanske zaveznike.

Vsemogočni, večni in pravični Bog naj jih vodi in čuva na vseh krajih in v vseh stiskah, da bojo enkrat prišli okinčani z vencem slave zopet med drage svojce v ljubi domači kraj!

Vi pa, ki ste ostali doma in se kot stariši bratje, sestre ali otroci s težkim srcem ločili od vpoklicanih, ne žalujte preveč za njimi! Uverjeni bodite, da gredo za pravično stvar pod orožje cesarjevo, ki še nikdar ni klical svojih zvestih državljancev, ako ni to zahtevala skrajna sila! Po dokončanem zmagovalnem boju vrnil se bodo zopet veseli med Vas!

Če pa bi že enega ali drugega ne bilo več

nazaj, tedaj se tolažite s prepričanjem, da je bila to volja božja, in da je bil v resnici vojščak po Kristusovih besedah in kot tak sprejet med trume izvoljencev božjih v večnem rajul.

Dopisi.

Iz Uršine gore. Pač malo kdaj se sliši iz Starigatrga kaj. Ali sedaj ob teh resnih časih bi vendar rad poročal o naših hrabrih fantih in možih, katerih je iz naše primeroma majhne občine veliko odšlo na vojno. Posebno vrli so gotovo sinovi našega grobokopa Gostenčnika. Prvi, Juri Gostenčnik, služi kot feldvebel pri kaiserschützah št. 4, se je hrabro bojeval na severu in bil tudi težko ranjen že v začetku vojne. Po daljšem zdravljenju se je pred kratkim zopet vrnil na severno bojno polje ter bil drugič težko ranjen. Drugi sin Franc, orožnik v Bosni, je bil prideljen po izbruhu vojske k štreifkoru na južnem bojišču, kjer se je posebn hrabro bojeval in tudi zadobil težke rane, v sled česar se je moral vrniti nazaj k svoji prejšnji službi. Mlajša dva sinova Alojz in Hans, pa že težko pričakujeta vsak pri svojem regimentu, kedaj da pojmeta nad sovražnika. Ravno tako so se bojevali posestnika Fišerja sinovi, toda eden je že 24. januarja 1915 v neki bolnišnici umrl vsled ran. Drugi, Janez Fišer, pa se pogreša že od decembra lanskega leta. Tretji sin Alojz pa se še vedno hrabro bojuje v Karpatih in je bil povsod srečen v bojih; čeravno so streljali sovražniki na sto korakov in še bližje na njega, pa je vendar zdrav in čvrst ostal. Tudi odlikovanih je že nekaj naših fantov, kakor Jožef Kotnik ter Mihael Wresovnik, oba s zlatim križcem. Dobil pa smo tudi poročilo, da že nekaj naših vrlih fantov počiva v daljnem kraju, ko so junaško prelili svojo kri za ljubo Avstrijo.

Izjava. Podpisani urednik „Štajerca“ Karl Linhart izjavlja, da je vsled napačnih informacij s strani občanov občine Sv. Stefan pri Šmarju tamošnjega župana in načelnika krajnega šolskega sveta g. P. Zakoška v tem listu opetovan na časti žalil in mu očital nerednosti v njegovem poslovanju kot župan in načelnik krajnega šolskega sveta. Ker sem se pa prepričal, da so vsa očitana glade njegovega uredovanja popolnoma neresnična, jih prekličem v vsem obsegu in obžalujem vrhu tega tudi druge napade na njegovo osebo. Tudi se zavežem, da ga ne bom v bodoče v nobenem oziru več napadal in žalil.

Karl Linhart
urednik „Štajerca“

Razno.

Novice iz Koroškega. V ruskem jetništvu v Sibiriji je gospod učitelj Alojz Oberbichler iz Ettendorfa, kojega so kot rezervnega korporala (enoletni prostovoljec) že pri 1. mobilizaciji poklicali. V sedmem infanterijskem polku udeležil se je bitke pri Grodek v Galiciji, kjer je bil težko ranjen in nato od Rasov vjet. 15. dec. m. l. je poslal pismo (cenzurirano seveda) iz Irkutsk, ki je došlo 7. februarja v domačijo. Med drugim piše: „Ne vem sicer, če te bojo te vrstice našle, ker v lepo domovino je daljna pot. Kakor razvidiš iz pisma, tičim sedaj globoko v Sibiriji, 30 dni vožnje z vlakom od Lemberga. Kedaj bom spet videl svojo ljubo Koroško! Moj Bog, tako sem odrezen od vsega sveta, predstavljati si zamoreš, kako da se mi toži po ljubi domovini. Domotožje, mraz, mnogoktero pomanjkanje, ti so moji tovariši. Hvala Bogu, da sem še zdrav in še imam vse ude; koliko jih je tukaj, ki so še revnejši od mene! Ta vojska je strašna. Koliko jih bo, ki ne bodo več videli domovine. Ako prejemš moje pismo, odpiši mi takoj, piši mi mnogo, kako se Vam godi in kaj moj fantek dela; ubogi črviček nima sedaj ne matere ne očeta.“ (Mati je namreč umrla na porodu tega fanteka dne 18. aprila 1913.) Upam, da se bo de za fanteka skrbelo. Radoveden, hoš s čim si kratim čas? Dolgočasno je. Zaradi hudega mraza ne moremo na sprehod; sedimo večinoma v barakah, 120 moč v enem prostoru skupaj. Iz kupa smo si naredili šahfigure. Denarja nima

noben več, sicer bi si lahko kaj olajšali. Stanujem približno 4 km od Irkutsk; v mesto smemo le s posebnim dovoljenjem. Še nisem bil tamkaj, samo zvečer svetijo luči sem k nam. Z nami se dobro ravna. — (Ta dva pomišljaja sta sumljiva! Op. ur.) Ruski vojaki so dobrodušni. Sedem tednov sem bil v Lembergu v garnizijski bolnišnici i. t. d.

Umrli v Ptuju v vojaški bolnišnici črnovojniški infanterist Franc Grill; star je bil 38 let. Ranji je bil skrben gospodar, izobražen mož naprednega mišljenja in jako ustrežljiv tovariš vsakemu, s komur se je poznal. Zadnji čas je bil dodeljen vojaški bolnišnici kot strežaj ali verter, nalezil si legar ali tifus, vsled kojega je moral umreti. Zapušča vdovo s petimi majhnimi otroci. Bodi mu zemljica lahka!

Povodenj imajo sedaj na Laškem, kjer so reke Arno, Reno in Bizencio izstopile ter mnogo krajev preplavile. Rim je bil na več mestih ogrožen.

Cigani se klatijo po Koroškem; posebno v Rožni dolini so za prebivalstvo huda nadlega. Goljufajejo in krađejo, kjer se le da. Neki ženi so na jako zviti način izpleli 145 kron. Ali bodo oblasti to še dolgo trpele?

Vrl črnovojnik zabranil grozno nesrečo. Pri Mallnitzu na Koroškem vsul se je velik snežen plaz na železniško progo in zasul železniškega čuvaja. Črnovojnik Christian Mannhart, ki je tam blizu na straži stal, ter se pravočasno skril v železniški predor, rešil si je s tem življenje. Vedel je, da pride v pol uri vlak. Šel mu je nasproti in je trikrat izstrelil, nakar se je vlak še pravočasno ustavil. Čuvaja so tudi še živga izkopali.

V Srbijo so vdrl Albanci ter več pokrajin zasedli, iz katerih so se jim morale srbske čete umakniti. Bog ve, kaj se iz tega še izčim.

Zavezni nasprotniki so medsebojno že nezadovoljni. Eden drugemu predbaciva, da premalo stori in ničesar vspešnega ne doseže. Verjamejo jim in sprevidimo opravičenost njihovih tožb. So se pač o naši obrambni moči temeljito preračunali. V inozemstvu začeli so novejši čas o nas čisto drugače misliti, kakor še pred kratkim. Na zaupanju smo si veliko pridobili in tudi na ugledu.

Umrli v Ameriki. Millwanke, Wisc, je naša dolgoletna naročnica gospa Ana Podgoršek v 67. letu svoje starosti.

Gospodarske.

Ministrski ukaz glede klavne živine. S 1. januarjem tega leta se je razveljavil ukaz z dne 14. oktobra 1914., glasom katerega je bilo omejeno klanje telet, starih pod 6 mesecev; zaklati se je smelo taka teleta samo z oblastnim dovoljenjem.

Ker pa je bilo v interesu kmetijstva in narodnega gospodarstva sploh, da ostane še nadalje veljavni navedeni ukaz, se je uvedla izpočetka samo v poskusno svrhu za nekaj mesecev in sicer v prid pospešitve pomnožene izreje telet, zato je izdalo c. kr. poljedelsko ministerstvo, sporazumno z ministerstvom za notranje zadeve in trgovino, sedaj iznova ministrski ukaz, s katerim se podaljša za dobo izrednih razmer, povzročen h po vojnem stanju, veljavnost navedenih določb glede omejitve klanja telet; te določbe se pa ob enem bistveno razširijo.

Ker so se semaj neprenehoma prenapolnjevali s klavno živino, ker je nadalje zmiraj naraščalo število živinčev, ki so se zaklala, a so bila sposobna za rejo, končno ker se je opetovano vgotovilo, da se je zaklalo visoko brejo živino, kar je vredno velike graje z živinorejskega, kakor tudi iz narodnogospodarskega stališča. V sedanjih razmerah celo obžalovanja vredno, zato je bilo na vsak način potrebno, da so se dosedanje določbe z ozirom na to živino raztegnile.

Temu primerno se je z ukazom z 23. decembra 1914, drž. zak. št. 353, stopil v veljavo s 1. januarjem 1915, v interesu živinoreje, kakor tudi bodoče aprvizacije z mesom in mlekom, prepovedalo klanje takih krav, telic in svinj, ki kažejo očitne znake brejosti. Določba, da se smejo zaklati živinčeta samo z oblastnim dovoljenjem, dovoljenjem občinskega predstojnika oziroma strokovnega organa, katerega imenuje politična okrajna oblast, se je raztegnila na teleta, telice in vole do starosti 2½ let in na bikce in bike do starosti 2 let.

Ako se bo hotelo doseči s pomočjo ukaza nameravani namen, tiče se pospeševanja izpodreje živine, se bo moralo naravnost odreči oblastno dovoljenje. V izjemnih slučajih pa se dovoljenja vendar lahko da, zlasti če tele že na zunanje ne kaže sposobnosti za izpodrejo, če so živinčeta boleha, če imajo pogoške in če se slabo razvijajo — pri čemur se je seveda treba seveda o- zirati tudi na taka živinčeta, katerih meso podelajo me- sari v klobase, — nadalje če v resnici primanjkuje potrebnih hlevi ali na krme za živino, kakor tudi tedi.

če bi zamoglo v hlevu pridržano živinčje provzročiti živinorej obično škodo bodisi glede preživljanja družine, bodisi glede gospodarskega obrata.

Na vsaki način se bo moral ukaz prav strogo uporabljati, ako se bo hotelo doseči oni smot, kateri je velikega pomena za vse prebivalstvo. To je zjajčeno po predpisih za evidenco in kontrolo izdanih izkaznic, z nadzorovalno pravico političnih oblasti z globami, ki jih določa ukaz za slučaj prestopkov tega ukaza, konečno pa tudi s tem, da ima politična okrajna oblast pravico, prepovedati zakol živine in po svojem mnenju odločiti, da se živina kje drugje izreže ali pa da se dotično živinčje proda na nevarnost in stroške lastnika.

Krmiljenje živine z žitnim zrnjem in žitno moko prepovedano. Varčiti z domačimi zalogami žitnega zrna, sposobnimi za kruh, s katerim nam bo treba izhajati do prihodnje žetve, ja v sedanjih časih resna dolžnost vsakega državljanca.

Uvaževanje to, je napotilo vlado že pred kratkim časom, da je odredila, da se smejo mletveni izdelki pšenice in rži in sicer bodisi kot moka kakor tudi kruh spraviti v promet le v obliki primerne mešanice z ječmenom, koruzo in krompirjem. Naravna posledica tega odloka pa je, da se mora prepovedati tudi krmiti živo z žitom.

Z ukazom poljedelskega ministerstva z dne 5. januarja 1915. se je izdala, sporazumno z soudeleženi drugimi ministri, v tem smislu potrebne naredbe. Prepoveduje se krmiti živo z ržo in pšenico, sposobno za mletje, prav tako tudi z enakim ječmenom, bodisi z nezdroljenim kakor tudi z zdroljenim, a tudi s pšenično, ječmenovo in rženo moko, sposobno za izdelovanje kruha.

Z ozirom na posebno otežkočeno krmiljenje živine pri sedanjih razmetih, ko si močnih krmil ni mogoče nabaviti, izdale so se potove olajšave, tičejo se te prepovedi.

Tako dovoli lahko politična deželna oblast iz važnih gospodarskih razlogov, da sme živinorej izjemoma krmiti svojo živo z ržo in ječmenom, seveda pa le tedaj, če je to žito sam pridelal.

Ta določba je važna zlasti za kmetijska gospodarstva v goratih krajih, t. j. tam, kjer se drže še dandanes naturalnega gospodarstva in kjer se ne izplača prevažanje žita, katerega pridelajo že tako le v mali množini, na bližnji trg.

Druga izjema te prepovedi je ta, da se lahko živa pod posebnimi pogoji dovoljenje v prid pitanju živine s suho klajo, ker je to obenem v prid aprovizaciji. Postajam, ki se bavijo s tem, lahko dovoli politična deželna oblast s pooblaščenjem poljedelskega ministerstva, da smejo krmiti živo tudi s takim ječmenom, ki ga niso same pridelale.

Ta izjema ugodnost, katere pa se živinorejci baje ne bodo pogostoma posluževali in sicer radi visokih cen ječmena, nudi v gotovih posebnih razmerah jamstvo za vzrejo prešicv za meso, kar pa je obenem glede na aprovizacijo zelo važno.

V tem ministerskem ukazu je preskrbljeno tudi za nadzorstvo po oblastih. Kako se naj nadzoruje, je povedano v posebnem odloku, izdanem na politični oblasti, kajti njim je naloženo, da imajo nadzorovati tozadevne obrate in gledati strogo na to, da se ne prepreči uporaba navedenega žita in moke za živo.

Oproščenje konjev od vojne službe.

C. kr. namestništvo je stavilo dalekosežne predloge ministerstvu za domobranstvo zaradi oproščenja gotovih konjev dolžnostij, da se priženejo leta 1915 pred naborno komisijo.

Omenjeno ministerstvo je nato izjavilo, da ne more privoliti v oproščenje konjev onih podjetij, ktera preskrbujejo dobave za vojno upravo, državna in javna podjetja. Ako pa se vpokličejo konji, za ktere so posestniki dobili evidenčne liste, oziralo bo se c. in kr. vojno ministerstvo tako na navedena podjetja in lastnike konjev, kakor tudi na narodnogospodarske razmere, zlasti na interese kmetijstva, seveda v kolikor to dopuščajo vojaške razmere.

Opozarjamo toraj stranke, naj takoj vpošljejo svoje prošnje naravnost c. in kr. vojnemu ministerstvu, ako dobijo za svoje konje evidenčne liste. Svojim prošnjam naj priložijo tozadevna dokazila, s katerimi se naj brez vsakega dvoma dokáže potreba oproščenja njih konjev od prepuštnitve v vojaške svrhe.

Priporočamo toraj, da si dajo posestniki konjev poprej potrditi te pripomočke in dokazila od c. kr. okrajnega glavarstva, in se naj izrečno navedejo številke evidenčnih listov. C. in kr. vojno ministerstvo je naročilo, da pri bodoči klasifikaciji konje ne dobijo evidenčnih listov posestniki konja za kobile, ki so posebno dobre in priznane sposobne plemenjače. Dokaz o tem se mora doprinesiti na ta način, da predložijo lastniki konjev, ko jih priženejo pred komisijo, uradna potrdila državnih in okrajnih živinodržavnikov ali pa listine o premovanju ozi-

roma izvlečke iz rodovnikov. Kar se tiče prej navedenih potrdil, glasom katerih bi se naj oprostili konji od vojne službe, dobijo se te listine pri komisijah za spravljanje poljskih pridelkov, podružnicah c. kr. kmetijske družbe, osrednjem odboru c. kr. kmetijske družbe ali pa pri predsedništvu c. kr. konjerejske družbe.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Vojni plen iz bojev ob vzhodno-pruski meji se je zvišal. Dosedanji podatki navajajo 64.000 vjetnikov, 71 topov, čez 100 strojnih pušk, 3 lazaretni vlaki, 150 vozov napolnjenih strelivom in mnogo vojnega materijala. To število pa se bode najbrž še zvišalo.

Zrelo ali špigel pove ženskam neovrgljivo resnico o mazi na koži, pegah, blekih itd. Fellerjev Elsa-fluid pa očisti kožo v kratkem času, da postane ista čista, bela in mehka. Tisoče žensk rabi ta fluid za olepšavo lica ter priporočajo to sredstvo proti bolečinam, povzročenim vsled prehlajenja, prepiha in mokrote. 12 steklenic pošlje za 6 kron poštino prosto lekarnar E. V. Feller v Stubi, Elsa-trg št. 241 na Hrvaškem, kjer se dobe tudi takozvane Fellerjeve rabarbara-kroglice, ki so izvrstno sredstvo proti zadelanim prebavilom in se lahko jemljejo. Naročijo se lahko obenem s fluidom ter stane 6 škaljic poštino prosto 4 krona.

Važno za vsako ženo, podučiti se o higijeni in negovanju trupa in zlasti pridobiti si jasnosti, koliko bolezni pri ženskah le vsled nepravilnosti nastane, in kako lahko se to prepreči. — na poljudni način pove to zanimiva knjiga „Was ist Hygiene“, ki jo na zahtevo kemik C. Hubmann, Dunaj XX., Petraschgasse 4 brez stroškov pošlje.

Jasna glava si zna pri sedanjih težkih razmerah glede nakupa moke naglo pomagati s tem, da si preskrbi dr. Oetkerjev prašek za pecivo, ki se da za vsa močnata jedila uporabiti. Zmes za vojni kruh, ječmenovi ali tudi pšenični moki naj se pridene tega praška in vsa iz njih pripravljena jedila zadobijo izvrsten okus, so tečna in lahko prebavljiva ter od izkušenih zdravnikov priporočena. Posebno navodilo daje gospodinjam „Zavod za kuhinjsko kemijo dr. Oetkera v Badenu pri Dunaju“ (Institut für Küchenchemie Dr. Oetkers in Baden bei Wien) zastoj in poštino prosto. Kot vojna močnata jed prve vrste slovi dr. Oetkerjevi močniki ter rudeči štrklji in vsaka jasna glava uporablja v to svrhu dr. Oetkerjev prašek za pecivo.

Kolarski učenec
se takoj sprejme pri
g. Franz Merz,
kolarski mojster 77
Breg pri Ptuj.

Poljski delavec
oženjen, se proti prostem
stanovanju, kurjavi in tudi
plačilu takoj sprejme. Kje?
pove uprava
„Štajerca“ 78

Kovački učenec
se takoj sprejme pri
g. Šimen Žnidarič,
kovaški mojster,
Zirkowetz št. 15. 78

Priden komi
se takoj sprejme pri g. Joh.
Toplak, trgovina z mešanim
blagom Juršince pri Ptuj. 91

Oženjeni šafer

ki govori nemško, ako mogoče z odrasčenim sinom, se sprejme v graščini Ebsenfeld pri Ptuj. 81

Pekarija

s stanovanjem vred, 2 sobi in kuhinja se da v nejem. — Vpraša se pri: A Wesonig, Bahnstation Reifnigg-Fresen. 92

Konjski mesar Josef Heller v Ptuj

kupuje konje za klati po najboljših cenah. 93

Rudečica nosa

Dr. A. Rix Kosm. Laboratorium Wien IX, Berggasse 17/K. Zaloge so v Mariboru: Lekarna k. angelju varuhu, lekarna k. Mariji pomagaj in pri Karolu Wolfram-u. V Ljubljani: lekarna k. zlatemu jelenu, parfumerija A. Kauč in drogerija „Adria“.

Bučno olje

se naredi izvrstno na

Purgovem mlinu
v Jurovcih niže Ptuja. 87

Oženjeni majer

z 1 do 2 delavnimi močmi sprejme se takoj.
Povpraša naj se v upravnistvu tega lista. 86

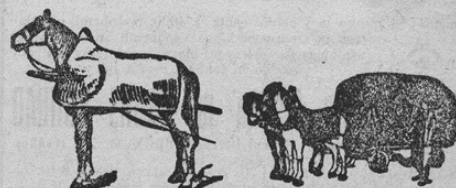
Prostovoljna dražba nepremičnin.

Na predlog dedičev po dne 11. januarja 1915 v Zg. Porčiču umrlem veleposestniku Francu Ploj se prodajo dne

26. februarja 1915

ob 3. uri popoldne pri spodaj navedeni sodnji št. 1 v zapuščino spadajoča zemljišča vl. št. 24 in 32 kat. obč. Zg. Porčič, 73 kat. obč. Spod. Žerjavce in 67 k. o. Zg. Žerjavce z gospodarskimi potrebščinami in premičninami vred.

C. kr. okr. sod. v Št. Lenartu na Štajerskem oddel. I. dne 8. febr. 1915.

Wasserdichte Wagenplachen

Vododržne vozne plachte

K 20— 8 m K 25— 8 1/2 m K 30— 4 m dolge

Wasserdichte Pferdedecken — Vododržne konjske odeje rujava 190 m dolge po 10, 12, 15 kron, priporočata

Slawitsch in Heller v Ptuj

trgovina z blagom. 243

Mesčanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zvraven klanice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Vojna ura 1914.

Z dvojnimi relifom: Njeg. Vel. cesar Franc Jožef I. in Viljem II. Z združenimi močmi ali pa Viribus unitis 1914. z železnimi ali pa z ohijskimi zveznimi križcem c. k. vojne ministerstva: jeklo ali nikel 5 K, z usnjatim napetnikom K 6.—, posebno plošča z radium-pripravo K 10.—, z žepno budilnico K 15.—, cena nikla-ura K 8.—. Vojna verižica K 1.—. vojna budilnica „Kanone“ K 5.—. Vojna budilnica „Trommler“ K 6.—. 3 leta garancije. — Pošlje po povzetju prva zaloga vojnih ur

Max Böhmel, Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/51.
Originalni fabrični cenik zastoj. 65

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearmatična, izdatna in štedilna 5 kg poskusna vreča K 11.— franko po povzetju. 1/2 klar. veleprima najfinejši čaj K 220 oddaja A. Sapira, 490, eksport kave in čaja Galanta. 756

Brata Slawitsch

v Ptuj

Florianplatz in Hagarergasse

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A ročna mašina K 50.—
Singer A K 60.— 70.—
Dürkopp-Singer K 70.— 90.—
Dürkopp-Ringschiff za šivilje K 130.—
Dürkopp-Zentralbobbin za šivilje K 140.—
Dürkopp-Ringschiff za krojače K 160.—

Dürkopp-Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil, Luxusausstattung K 160.—180.—
Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarje K 160.—180.—
Minerva A K 120.—
Minerva C za krojače in čevljarje K 160.—
Howe C za krojače in čevljarje K 90.—
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje — Najine cene so nižje kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate).
Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost je le tistim znana, kateri tisoje mašine od nas.
Cenik brezplačno.

Zahtevajte

zastoj in franko moj glavni cenik z 4000 podobnimi ur, zlatih in srebrnega blaga, godbenih instrumentov, usnjatega in jeklenega blaga, predmetov za domačijo in toaletno, orožja itd.

Prva fabrika ur HANNS KONRAD
c. in kr. dvorni liferant, BRUX št. 731 (Česko)

Nikel-Roskopf-ure K 3-90, 4-20, 5.—. Srebrne ure K 8-40, nikel-budilnica K 2-90; budilnica z dvema zvoncoma K 4.—. Razpošiljatev proti povzetju. Brez rizika! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. 59

Pomožni delavci

krepi in ledični, se pri dobrem zaslužku takoj sprejmejo pri

Zellulose-Fabrik,
Hinterberg bei Leoben. 68

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuča, stekl. 120 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in piule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihu à 80 vin. — Balzam za gih, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živalski prašek à 120 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 160 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1.—. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Koriškem. 49

Viničar

če mogoče z večimi delavnimi močmi se takoj pod ugodnimi pogoji sprejme. — Več pove oskrbništvu Novikloster pri Sv. Petru v Savinjski dolini. 82

Kava (Perlkaffee)

iz malega Soja-zrnja, nadomestilo za zrnato kavo, 5 kg chrisačna vrečica K 550 proti povzetju „Santosa“ Kralj. Vinogradi 1573. Sprejmejo se zastopniki proti visoki proviziji. 45

Ni zamenjati s podobnimi ponudbami!

Namesto K 12.— samo K 6.—

15.000 parov čevljev na žnore

glasom podobe, popolnoma z dobrega usnja in močnim, žebelnim podplatom, ki so bili določeni za Balkan mi je zaradi vojne zastalo. To zalogo moram v kratkem oddati in prodam vselej tega par pod proizvajalno ceno za samo K 6.—. Se dobijo za gospode in dame v vsaki velikosti.

Poslje po povzetju

Eksportna hiša „Perfekt“, Dunaj, VII., Neustiftgasse 137/18. 68

Oženjeni volovski hlapec

ako mogoče brez otrok ali pa z malo otroki sprejme se pri graščinskem oskrbništvu v Dornavi pri Ptuj. 79

Zlata verižica na obroke!

60 gramov težka K 140.— na mesec K 4.—. Prerazredna srebrna ura, 8 srebrni okrovi K 14.—. Se pošilja povsod. Kdor hoče poceni uro in verižico kupiti, naj piše takoj

R. Lechner, Goldwarenhans, Lundenburg 661. 24

Vrtnar

po poklicu za prevzetje zakupa nekega večjega, vrta, zanesljiv, trezen, vojaščine prost, se išče takoj. Ponudbe s prepisi izpričeval in priporočili pod M. Z. 50 na upravo tega lista. 75

Krepki inteligentni

deček

z dobrim šolskim spričevalom in obeh deželnih jezikov zmožen sprejme se v trgovini z mešanim blagom J. F. Schescherko, Sv. Jurij ob j. Žel. 69

Proti

okuženju

se moramo tembolj varovati, ker nastopajo zdaj nalezljive bolezni kakor: šarlah, koze, kolera, tifus z večjo močjo. Zato

naj se rabi

povsod, kjer nastopajo take bolezni, desinfekcijsko sredstvo, ki mora biti v vsaki hiši na razpolago. Najpriljubnejše desinfekcijsko sredstvo sedanjosti je brezdomno

LYSOFORM

ki je brez duha, ni strupeno in je po ceni ter se dobi v vsaki lekarni ali drožeriji à 50 vinarjev. Vpliv Lysoforma je zanesljiv in hiter; zato ga priporočajo zdravniki za d. infekcijo na bolniški postelji, za umivanje ran, žulov, za antiseptične obveze in irrigacijo.

Lysoform-milo

je prijetno toaletno milo, ki vsebuje 1% Lys-forma in vpliva antiseptično; zamore se uporabiti na najobčutnejši koži. Napravi kožo mehko in gibčno. Vi bodele v bodoče vedno to izborno milo rabili, ki je le navidezno drago, v rabi pa jako ekonomično, ker je izdatno.

En kos stane eno krono.

Pfefferminz-Lysoform

je močno antiseptična ustna voda, ki odpravi takoj in sigurno ustni duh, blede zobe in jih konzervira. Zamore se rabiti tudi pri vratnem kataru, kašlju in nahodu za grgljanje po zdravniškem predpisu. Par kapljic zadostuje za čašo vode. Originalna steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Zanimivo knjigo z naslovom „Zdravje in desinfekcija“ daje na zahtevo zastoj in franko kemik HUBMANN, Dunaj XX., Petratschgasse 4. 40

Ljudska kopelj mestnega

kopaljšča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 19. ure do 9. ure popoldne (slagajna je od

12. do 1. ure zjutraj), ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopel s vročim zrakov, paro ali „Broussaud“ s rjuho K — 70

Večje število koljev (štang)

za ameriške rezne gorice odda graščina Dornava, pošta Možganjce pri Ptuj. 80

Mestna hranilnica v Ptuj

sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.